

Myönteiset tulevaisuuskuvat kestävyysmurroksen vauhdittajana

Kestävyyspaneelin tulevaisuustyö

Enemmistö toivoo kestäväää tulevaisuutta

Tutkimusten mukaan enemmistö ihmisistä toivoo sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväää tulevaisuutta.

Enemmistö ei halua kilpailuun kannustavaa yksilökeskeistä ja luonnonvarojen ylikulutukseen perustuvaa maailmaa.

Tulevaisuuden on mahdolltava maapallon rajoihin.

Tähän pääsemiseksi meidän on vahvistettava aktiivista toimijuutta ja etsittävä yhteisiksi koettuja myönteisiä tulevaisuuskuvia.

Kestävää tulevaisuutta rakennetaan nykyhetkessä

- Tulevaisuuden hahmottaminen on usein hankalaa, mutta tulevaisuuskuvat auttavat meitä visioimaan ja tavoittelemaan oikeudenmukaista ja toivottua kestävyysmurrosta.
- Paneeli loi yhteistyössä Demos Helsingin kanssa kolme myönteistä tulevaisuuskuva-aihiota keskustelunavaukseksi.
- Aihiot perustuvat scoping review -menetelmällä toteutettuun laajan lähdeaineiston analyysiin, johon kerätty [tietokanta on julkisesti kaikkien saatavilla](#) (sis. tiedeartikkeleita, tietokirjoja, politiikkaraportteja, verkkosivustoja ja kaunokirjoja).
- Analyysissä tunnistettiin erilaisia olemassa olevia tulevaisuuskuvia puutteineen ja luotiin kolme tulevaisuuskuva-aihiota vastaukseksi näihin puutteisiin.

Olemassa olevien tulevaisuuskuvien puutteita

- 1) Kuvataan harvoin institutionaalisia tai talouden rakenteisiin kohdistuvia muutostarpeita.
- 2) Ei juuri tunnisteta yhteiskunnallisen kehityksen ja teknisten ratkaisujen keskinäisriippuvuuksia.
- 3) Esitetään kansalaiset ratkaisuiden käyttäjinä eikä aktiivisina toimijoina.

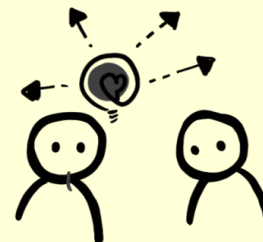
Kolme myönteistä tulevaisuuskuva-aihiota

**Todellisten
hintojen
markkinatalous**

**Planetaariset
säännöt**

**Kestävyys-
ymmärryksen
vallankumous**

Tulevaisuuskuva-aihio

Todellisten hintojen markkinatalous

- Käytössä on todellisten hintojen kustannuslaskentamenetelmä: ekologiset ja sosiaaliset haitat sekä hyödyt hinnoitellaan tuotteiden ja palveluiden hintoihin.
- Uudenlainen hinnoittelu poistaa haitallisimmat ratkaisut liiketoiminnasta ja arjen valinnoista.

Tulevaisuuskuva-aihio

Planetaariset säännöt

- Tieteeseen, dataan ja kansalaispaneeleihin nojautuva planetaarinen hallintajärjestelmä säännöstelee ylikulutusta, vastaa luonnonvarojen oikeudenmukaisen käytön periaatteista sekä tekoälyn ja asejärjestelmien valvonnasta.
- Muista asioista päättävät edelleen kansalliset, alueelliset ja paikalliset elimet.

Kuvat: Falay Transition Design

Tulevaisuuskuva-aihio

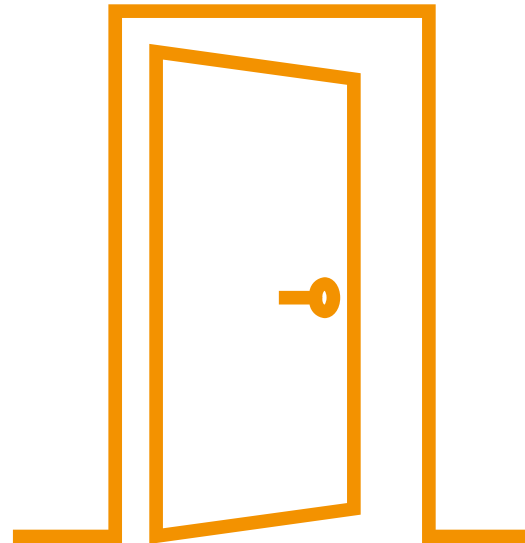
Kestävyyssymmärryksen vallankumous

- Koulutus ja oppiminen vahvistavat arvojen muutosta: ihmiset suuntaavat mielenkiintonsa, osaamisensa ja resurssinsa kestävyysmurrosta tukevalla tavalla.
- Opetussuunnitelmien sisältöihin kuuluvat mm. systeemi-, tulevaisuus- ja ratkaisutaidot sekä harjaantuminen eettiseen pohdintaan. Työmarkkinoille koulutetaan uusia kestävyyttä edistäviä ammatteja.

Seuraavaksi

- Kestävyyspaneeli kutsuu kaikki vierailulle tulevaisuushuoneeseen, jossa on mahdollista kokea ja kuvitella, mitä kestävässä tulevaisuudessa on sekä miltä siellä näyttää ja tuntuu.
- "Huone 2050" toteutetaan yhteistyössä Falay Transition Design -kollektiivin kanssa, ja se on auki Helsingin keskustakirjasto Oodissa sunnuntaista maanantaihin 25.–26.5.

Lähteet

- Beckert, J. 2013. Imagined futures: Fictional expectations in the economy, *Theory & Society* 42: 219–240.
- Dator, J. 1996. Futures Studies as Applied Knowledge. Teoksessa Slaughter, R. (Ed.), *New Thinking for a New Millennium*. Routledge, 105–115.
- Friberg, A. 2021. Venturing beyond Koselleck's Erwartungshorizont: on the category of the utopian, *Rethinking History*, 25:3, 263–280.
- Grant, A. 2017. *Originals: How Non-Conformists Move the World*. Penguin Random House.
- Krafft, A.M., Chukwuorji, J.C., Choubisa, R., Conte, S., Flores-Lucas, V., Guse, T., Kasprzak, E., Marujo, H.A., Nair, C.S., Redlich-Amirav, D. & Sinclair, M. 2023. Chapter 4, Long-term Future Expectations and Collective Hope. Teoksessa Krafft, A.M., Guse, T. & Slezackova, A. (Eds.), *Hope across cultures. Lessons from the International Hope Barometer*. Cham, Switzerland: Springer, 103–165.
- Laine, E., Joutsenvirta, M. & Salonen, A.O. 2024. Planetaarinen sosiaalipedagogiikka ihmisenä kasvamisen ja yhteiskunnan uudistumisen vauhdittajana. *Sosiaalipedagogiikka* vol. 25, 129–143.
- Mäkelä, M., Karjalainen, J. & Parkkinen, M. 2022. Tulevaisuuskuvat: merkitykset, roolit ja käyttötavat tulevaisuudentutkimuksessa. Teoksessa Aalto, H-K., Heikkilä, K. Keski-Pukkila, P., Mäki, M. & Pöllänen, M. (toim.), *Tulevaisuudentutkimus tutuksi – Perusteita ja menetelmiä. Tulevaisuudentutkimuksen Verkostoakatemia julkaisuja 1/2022*, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun yliopisto, 297–312.
- Poli, R. 2017. *Introduction to Anticipation Studies*. Cham, Switzerland: Springer.
- Robinson, J.B. 1988. Unlearning and Backcasting: Rethinking Some of the Questions We Ask about the Future, *Technological forecasting and social change* 33(4), 325–338.
- Siivonen, K., Cantell, H., Ihanainen-Rokio, O., Kurenlahti, M., Laakso, S., Latvala-Harvilahti, P., Pietikäinen, J. & Salonen, A. O. 2022. Kestävyyssmurroksen keinot. Teoksessa Halonen, T., Korhonen-Kurki, K., Niemelä, J. & Pietikäinen J. (toim.), *Kestävyyden avaimet. Kestävyystieteen keinoin ihmisen ja luonnon yhteiselo*. Helsinki: Gaudeamus, 199–236.
- Teperi, A.-M., Paajanen, T., Asikainen, I. & Lantto, E. 2023. From must to mindset: Outcomes of human factor practices in aviation and railway companies, *Safety Science* 158 (2023) 105968.

Kiitos!

Lisätietoja: [Kestävyyspaneeli loi kolme myönteistä tulevaisuuskuvaa ja kutsuu kansalaiset mukaan kuvittelemaan kestävää huomista - Kestävyyspaneeli](#)

Keskustelunavaus: [kestavyyspaneelin-keskustelunavaus-1-2025-myonteiset-tulevaisuuskuvat-kestavyysmurroksen-vauhdittajana.pdf](#)

Selvityksessä käytetty tietokanta: [Imaginarities on sustainability transformation - a literature review database - Demos Helsinki 2025 - Google Sheets](#)